

AZ IDEGEN

Akkoriban sohasem jutott eszembe a törvény. Nem emlékeztem Mózesre, sem a láthatatlanra, sem a tűzhányó hegyre. Feltehetően így maradt volna minden, ha nem találkozom az idegennel.

Jellegtelenek voltak a napok, és hasonlítottam rájuk, míg egy napon azt vettem észre, hogy nem vagyok egyedül, valaki rajtam kívül uralkodik bennem.

Ketten léptünk be az őszbe, didergősen, gyámoltalanul. Először csak tudomásom lett róla, halk érzetem. Tudtam, hogy lehet őt szeretni és megvetni, akarni és elutasítani.

Az idegen nem nagyon törődött sem velem, sem mással. Belém kapaszkodott, mert erőtlen tiltakozásom nem találta félelmetesnek. Ez csak azért bosszantott, mert tisztában voltam ráfogásaimmal, magamra és másokra aggatott csalásaimmal.

Az őszre hasonlított az idegen. Borzongató volt, szeles, és az ősz minden színét viselte. Napközben békén hagyott, intim, figyelmes kísérő módjára, de az éjszakaiamat magának követelte.

Szerettem is, meg nem is. Akartam is, meg nem is.

A játék veszélye abban volt, hogy tudtam, választanom kell. Vérré ment a dolog.

Vörös posztóba burkolódzva jelent meg először. Arcát köd takarta, és illatos párában lebegett, amitől hunyorognom kellett. Cérnahangon kérdezett:

— Ünnepsz?

A kérdés meglepett. Fehérben voltam.

— Miért jársz fehérben? — szólt újból, de már türelmetlenül.

— Én csak fehérben alszom.

Izgatott lett.

— A fehér nem a te színed, aludj feketében.

— Hagyj békén — ellenkeztem —, ez egyedül az én dolgom. Te megkapod az adagodat naponta a véreből, és elvárom, hogy ne kötekedj.

— Engem nem érdekel az áldozat — sipította —, minden oltár hamis, a tiéd is az. És ne felejtse el, hogy én állok hozzád a legközelebb, nekem van hozzád a legtöbb jogom.

— Idegen vagy, nem érted. Olyan, akivel még sohasem találkoztam. Nem ismerem a szagod, a bőröd, a mozdulatod. Idegen egész létezésed. Felháborít, ha arra gondolok, hogy tőlem mi mindent lophatsz. Sohasem szerettem az idegent, ösztönösen irtóztam tőle. Gyerekkoromban, ha idegen jött hozzánk, a legképtelenebb helyekre bújtam előle. Undorított, szorongtam miatta. Te ezekre a gyerekkori idegenekre emlékeztetsz, csak hogy mégis más vagy. Eleve kizárod az elbűjás lehetőségét, mert minden búvóhelyre belátsz; belém látsz. Bennem vagy.

Ennyivel komolyabb a veled való játék, de egyúttal könnyebb is. Mert én akarhatlak, de meg is szüntethetlek. Tőlem függ a létezésed... És indokaim vannak bőven ellenedre.

Az idegen eszembe juttatta Mózeset, aki sóvárogta a szellemiséget, a tisztaságot és a szentséget. Az idegen magamra ébresztett, fölrázott. Előkotorta valahonnan a törvényt, holott ő törvényen kívüli volt.

Álmaimban ott vibrált százféle alakban, húsomba mart, és véres lett tőlem a keze. A vérről megpecsételődöttünk, napról napra jobban egymáshoz tartoztunk.

— Téged a törvény nem kíván — mondtam neki. — Elmarasztal velem együtt, ha tudomást szerez szövetségünkről. Mit kezdjek veled ebben a törvényes világban? Mit kezdesz magaddal a törvénykönyvek mázsái alatt, mit az ítélkezők méreggyűrűjével a szádban, mert aki ítél, az emberhússal táplálkozik. Az ítéllethozatal ma-

gasztoosságában meghal a jó. Az ítélkező szempontja nem a tisztaság, hanem a törvény.

— En úgy tudom, nincs nagyobb erő, mint a vágyé a világon.

— Rosszul tudod, a civilizált világ mozzogója a kegyetlenség. Milyen ostoba a te ragaszkodásod hozzám. Nézz belém. Elmegy tőlem is, magadtól is a kedved. En már nem hazudhatom bele magam az ártatlanságba, de te még tiszta maradhatsz.

Ő másképpen csatázott, mint én.

Látta, a tudat nem lelkesedik érte. Megkeresett valamit, ami tökéletes szövetségese lett.

Animális ösztönseregek indultak az idegen védelmére, rettenetes erővel, nagy céltudatossággal. Hányingerem volt, kívántam különféle ételeket, rosszulétek fogtak el. Az idegen tudta, mit akar. Érzőidegeket menesztett rám, meleg, bugyoláló kis vágyak támadtak bennem iránta. Óráim voltak, amikor akartam őt, gondolatban becéztem, elképzeltem, és mindenféle badar dolgokat műveltem.

Egy éjjel álmot láttam: Mózes tűzhányó hegye meredt az ég felé előttem. Forró láva borította az oldalát. Füstölgött, kítőrésre készült. Síró, fojtott moraj ereszkedett alá a kráterből. Elszántan igyekeztem fölfelé, úgy, mint Mózes, amikor a láthatatlannal készült beszélni. Egy barlangig jutottam. Ez lehetett az a barlang, ahol Mózes kifaragta a köveket, és rájuk véste a törvényt. Oda kuporogtam a tüzes szikrák elől. A füst és a kénes levegő engem is fullasztott. En nem voltam bátor. En félttem. Dideregve ültem a barlangban, figyelve a nyüzszítő hangra, ami a hegy gyomrában szenvedett.

Hosszú időt töltöttem így, félelemben, mikor kiszaladt a hegy belsejéből valami forró, kusza halom, kilöködött a tetőn, és szertegurult a hegy oldalán gőzölgő láva-kupacokon. Kéz, láb nélküli, fejlett és fejletlen, kapálódzó, burkot szagató embriók áradtak forrón, tüzesen. Beesültek a sistergő lávába, beleégett apró testük, lágy koponyájuk. Mózes törvényhozó hegyébe égették magukat, hamuvá, semmivé. A láthatatlan hegyén áldozták a láthatatlannak. A törvénynek, az észnek elszenesedett freskói lettek, a dicsőséges ész szem nélküli, mosoly nélküli ikonjai.

Mózes lángoló hegyén lángoltak el, megtagadva az ösztönt, a civilizációt, megtagadtatva az ösztön, s a civilizáció által, választva a tökéletes, szép megsemmisülést.

Síró litánia.

Érzés nélküli merevgörcsök.

Halálra váltó fordulat.

Síró litánia.

En nem tudtam áment mondani, én semmit sem tudtam mondani. En voltam a hegy, és saját magamba vertem macacsul a fejem, mert valamit, tenni akartam az idegenért, hiszen ő állt hozzám a legközelebb... Akarhattam-e jobban az idegent, mint az eszelősen sóvárgott szellemiséget? Az idegennek nem tudtam adni virágokat. Nyáron nyíló virágaim voltak, és már jól benne jártunk az őszben. A láthatatlan hegyén lávaerdő virít, szürke törzsű és levelű furcsa erdő. Kerülnöm kellett a szívhangokat. Az ösztönök halott virágai, a tüzes kövek kihűlnek, szertegurulnak.

Nők menetelnek a lebegő tenger felett.

Sorsokat, rájuk osztott napokat hurcolnak szívük alatt.

Ők a választottak.

Ne szólj, ne kiálts nekik, hagyj őket cipekedni.

Ne is segíts, hiszen nem kiválasztottak, nem szentek, mégcsak nem is sajnálni valók. Egyszerűek, mint az elemek.

Csakhogy az elemek ismeretével senki sem bír.

Nők menetelnek a lebegő tenger felett.

Ha szólnál, ha kiáltanál, ha segítenél, feltornyosulnának a hullámhegyek...

Azon a napon, amikor nyugtalanság fogott el, tudtam, eljutottam a választáshoz. Döntésig kellett vinnem az ősz, a szépen búcsúzó napokat. A ködös reggel közönyössége felnyitotta a zsilipeket.

Érezni nem kifizetődő.

Az egyetlen jó üzlet a közöny, vagy a halál.

Nőtt valami bennem. Ennek a valaminek a kifejeződésére vártam, mert biztos voltam erejében, és abban, hogy hatalmasabb lesz, mint amilyené bennem az idegen nőhet.

Az idegen már jó ideje nyugton maradt. Néha, igaz, jelt adott magáról, és ilyenkor undorodtam mindentől és mindenkitől.

Gyöngén melegített, mint a novemberi napsütés. Többé nem láttam Mózes-t, sem a tűzhányót. Teljesítették szolgálatukat, de végnélkülinek hitt kísértetutam eljutott a szárnyas madarak birodalmába.

Halottak napján derús, meleg volt a reggel.

Érezni akartam valamit, de nem ment. Langyos víz pergett le a testemen. Hagytam. A távolság megszűnt, csak azt tudtam, valamikor az ilyen reggeli séta kikészített.

Szél hajtotta a földön a leveleket. Egykedvűen követte őket tekintetem. Az elmúlásnak születik minden.

Pest nagyváros. A virágárusok elég jól élnek itt.

Halottak napján megkeresik a lemaradásaikat.

Virágok kellett volna nekem. Virágot akartam adni az idegennek búcsúzóul. Neki vöröset, nekem fehér-et, nem mintha vigaszt vagy effélet kívántam volna.

Nyugodt léptekkel igyekeztem valahová. Mindegy volt, hogy hová, az idegen nem ellenkezett.

Természetesnek tűnt, hogy ahová mentem, kinyíltak előttem az ajtók, holott lehetséges, hogy az ellenkezője az, ami természetes.

Már vártak. Mosolyogtak, csevegtek, készülődtek.

— Naponta megesik százzal — mondták. Kis dolog, nem kell félni. — Az idegen hosszú idő után újból megszólalt: — De neked én vagyok az első!

Útasításokat kaptam. Le kellett vetközni.

— Pörén álljon az oltár elé, kedves gyermekem — döcögött föl egy hang a tudatomban.

Engedelmeskedtem. Újabb hangok érkeztek közben hozzám: — Még meggondolhatja.

Halottak napja volt. Nem gondolkozhattam. Akinek meg kell halnia, ma haljon meg. És vége lesz. Nekem még nincs halottam.

Az idegen lesz az első. Meg kell neki adnom azt a tisztességet, hogy halottak napján köszönök el tőle. Más napon úgysem tehetném. Különben sincs erőm a bonyolításra.

Ő kedves volt nekem. Ő állt hozzám a legközelebb. Szépen kell meghalnia.

Fehér falak dőltek körém.

Fehér köpenyek, műszerek, vér.

Kiterítettek érted, idegen. Látod, csöndes vagyok és nyugodt.

Az semmit sem jelent, hogy a nővér kezére hullik a könnyem.

Aludni fogsz, én nem lehetek tovább véled, nekem utat szabott a láthatatlan.

Már látom a siserő hegyet; érzem, forró görcsök hasogatják, szaggatják, verik a halottak napjai dobát.

Kitörni készül a hegy. Kidobja magából a vérvörös tömeget, az eláradó világba löki megkövesedni azt, ami csak benne él forrón, ami csak addig az övé, amíg a gyertya le nem ég, a szertartás véget nem ér.

Sohasem imádtam jobban az idegent, mint utolsó pillanataiban. Sohasem kívántam jobban, hogy éljen, mint amikor már elcsöndesedett minden, és rámszakadt a vérszag és a csend.

Megérkeztem a lebegő tengerre.

Ne szólj, ne kiáltj nekem többé, idegen. Ne segíts.

Utamat ajánlom a láthatatlannak mindörökké.

Amen.